

Nº 164

ARIANY

Maig-Juny-Juliol-Agost 1988

ARIANY EN FESTES

Va ser el 25 de Juny quan vàrem fer el tradicional ball d'els Quintos, vàrem intentar que fos una festa animada i que agradàs a la majoria de gent, vàrem contractar tres grups per aquesta vetlada, dos de música mallorquina i un de música forastera; però va passar el que no estava previst, aquest darrer grup, el "Grup Frontera" no va poder venir per malaltia repentina d'un dels seus components, així amb un poc de resignació tan sols vàrem poder presentar dos grups: els "Aires de Pagesia" i "Sa Llunera", grups que varen fer les delícies dels nostres balladors. L'assistència de públic va ser nombrosa, la festa va sortir rodona, es va rifar una coca per cobrir un poc les despeses i vàrem donar sangria i coca a tothom.

Ara ja poques coses més podem dir. Si al principi vàrem començar amb il·lusió i ganes de fer coses, ara esteim contents d'haver pogut acabar el nostre temps i haver pogut animar un poc amb els nostres actes el nostre poble. Si hem pogut dur a terme les coses que ens havíem proposat ha estat gràcies a l'ajuda que hem rebut del poble d'Ariany.

A partir del Novembre ja entraran uns altres i que nosaltres des d'aquí els desitjam sort i que no deixin perdre aquestes tradicions tan arraigades al nostre poble, i a veure si en acabar el seu temps poden dir el mateix que aquests quintos d'enguany.

En els nous els volem dir que si heu de menester cap consell nostre ens teniu a la vostra disposició, mentres no ens demaneu doblers ens entendrem.

A fer es cap viu i sort!

Els Quintos.

NOTA:

Degut a problemes tècnics ens ha estat impossible treure aquest número mesos enera com era la nostra intenció, així que us demanam ens disculpeu el retràs i els possibles desfassements que hi pugui haver.

Gràcies.

PERSONATGE

En aquesta ocasió, podríem posar uns quants de personatges en aquesta secció i segurament cada un de vosaltres té el seu; però nosaltres ens em decantat per triar a una persona que va passar com si d'un àngel es tractàs pel nostre poble. Em referesc a Sor Miqueleta, que com a conseqüència d'una embòlia ens va deixar definitivament el 21 de Juliol.

Sor Miquela de l'Encarnació Arrom Mut, va néixer el 21 de Juliol de 1901 a Costitx. Va estar a molts de pobles de Mallorca i també a Maó (Menorca). Fou una de les fundadores del Convent de Lluc i va venir a Ariany, per primera vegada a Ariany, l'any 1953. Després va estar uns anys a altres pobles i va tornar ja definitivament el 2 de Maig de l'any 1962.

Per la seva senzillesa, vida d'entrega i servei, va merèixer esser estimada per a tothom ja que sempre estava a punt per a servir els demés.

Segons les persones més properes a ella, estimava entranyablement Ariany... I Ariany, l'estimava entranyablement a ella, a qui no oblidarem mai.

Per tot això, i com a darrer record li dedicam aquest merescut raonet.

NOTICIA

Aquesta vegada seran notícies: la calabruixada, que tal vegada convendria dir-li pedregada, que va caure damunt els nostres camps amb la collita just a punt de recollir.

Mitja hora escassa de tronadissa esglaiadora va esser suficient perquè el bomberdeig de les pedres, del tamany d'un ou de colom, capolassin (és la paraula exacta) tomàtiques, prebres, mongetes, melons, etc.

I per afegitó la tempesta es va concentrar a la zona del municipi on més quantitat de cultius d'aquest tipus hi havia: Calderitx, Son Gener, Son Guillot i es Camp d'Ariany.

La Conselleria d'Agricultura no es va torbar per enviar un dels seus tècnics per tal d'avaluar les pèrdues hagudes. Els pagesos esperen poder aconseguir qualque tipus d'ajuda per afrontar les pèrdues i despeses de preparació d'una altra collita.

I l'altra notícia és l'inici de les obres per arreglar les teulades de l'església. A la darrerria d'agost En Pere Sabater i la seva quadrilla s'han encamellat damunt l'església disposats a no deixar-ne cap ni una de gotera.

I si no hi ha contratemps, acabaran abans de què comencin les pluges.

ARIANY

Revista Local Independent
Adreça: Forà, 14. 07529 Ariany
Telèfon: 56 12 37

Imprimeix: "Apòstol y Civilizador" Petra.
Dipòsit Legal: PM 207-1971

Col·laboren: Col·legi Públic d'Ariany, Parròquia d'Ariany, Associació de Pensionistes de la 3ª edat d'Ariany, Margalida Taberner Ribot.

Fotografia: Joan Ferrer Ramis

Redacció i Montatge: Gabriel Frontera Mestre, Maria Mestre Ribot, Jaume Taberner Ribot, Catalina Pont Julià, Joan Molinas Julià

Nota: La Revista no s'identifica amb els diferents escrits que en ella apareguin, aquests expressen únicament l'opinió dels seus autors.

LA BUSTIA D'ARIANY

Sr. Director de la revista Ariany.

Benvolgut sr.:

Encara que amb una mica de retard, generalment, som lector de les publicacions de la nostra premsa forana, i, també, de la seva revista Ariany. En el passat nº 163, corresponent al març-abril de l'any en curs, vaig llegir un article titulat "Adéu Marineta?" al qual voldria fer referència, a més d'aportar algunes dades més, que, de bon segur, els arianyers desconexeraran, i crec interessant, si vostè m'ho permet, la seva difusió.

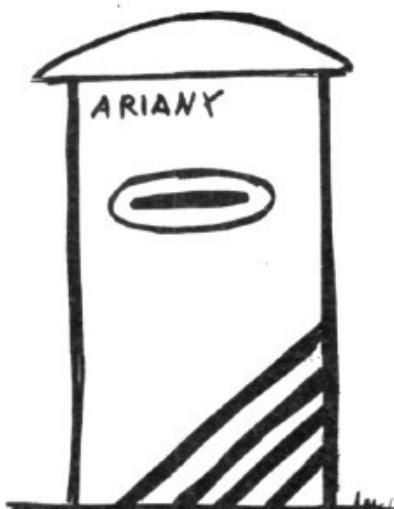
En l'esmentat article, apart de la primera manifestació inicial, "el govern de Madrid ens deixa penjats", es fa una mica d'història del pla de reguiu de Sa Marineta. I, com molt bé assenyala l'article, hi ha uns 500 milions invertits a la zona. Curiosament tots els milions són pagats pel tan denostat govern de Madrid. Exactament en data 31 de desembre de 1987 eren 582.349.000 les pessetes invertides.

Fa referència també, l'article, al traspàs de competències en matèria d'Agricultura a la nostra Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'any 1985, i, entre d'altres aspectes, el Govern Balear es va fer càrrec de posar en marxa el Pla de Reguiu de Sa Marineta. És a dir, que, des de fa temps, 3 anys, era la Conselleria d'Agricultura la responsable d'animar, conscienciar als nostres pagesos, de dur endavant aquest programa. Ho ha aconseguit? Hi ha dedicat els esforços suficients?

Els resultats, crec, canten. Són evidents. Estan aquí. Què ha fet la Conselleria d'Agricultura, desde l'any 1985, per dur endavant aquest projecte?

Jo no sé si els arianyers saben que en el Parlament n'hem parlat a bastament de Sa Marineta. I, donada la situació, jo, com a representant del Grup Parlamentari Socialista en matèria d'agricultura, vaig presentar una resolució al Parlament, el passat mes d'abril, per tal que el govern de les illes impulsàs, definitivament, les obres de Sa Marineta. Concretament la proposta deia:

"El Govern abans d'iniciar-se el segon període de sessions de 1988 presentarà al Parlament de les Illes Balears un programa d'actuacions per tal de posar en funcionament el Pla de reguiu de Sa Marineta. L'esmentat programa haurà de contemplar (a més de la posta en marxa del reguiu) la comercialització dels productes provinents de la zona, la instal·lació d'indústries agro-alimentàries per tal de transformar els distints

productes que d'allà en surtin i la incorporació de joves agricultors, la qual cosa serà especialment fomentada".

O sigui, preteniem que es posàs en marxa el Pla, i, a més, donar unes passes per a que els productes de la zona tenguessin una sortida comercial.

Malhauradament la resposta del conseller Morey va ser negativa: Ni un duro per Sa Marineta. Cap impuls. Cap solució. Cap esperança.

A mi, personalment, per entendre una situació, a vegades, crec, hem de fer l'esforç de posar-mos en la camisa de l'altre. I li dic això, sr. director, perquè, a vegades, m'he fet la següent pregunta: Què opinaria (si en fos el responsable, si haguera pagat 582 milions de Ptes. per posar en funcionament un pla de reguiu d'algun lloc, mancant per invertir, només, la posta a punt) d'una Conselleria que és incapaç, després de fetes les obres, els pous, tenir els motors a punt, etc. etc., d'animar els pagesos de la zona perquè s'a-puntin al Pla? Deu fer molta gràcia tenir 582 milions de Ptes. morts, de moment, a un lloc, sense saber quan es podran començar a rendabilitzar? És això -em deman sr. director- una bona gestió?

Per acabar, sr. director, li vull detallar el resultat de la votació, perquè, crec, és significatiu. Sí al Pla: PSOE, PSM. No al Pla: AP, UM. Abstenció al Pla: CDS.

Palma de Mallorca,
a 25 d'agost de 1988

Valentí Valenciano

Diputat al Parlament de les Illes Balears

ARA FA

3

19 ANYS QUE...

- El dia 18 de Maig a l'escola de ca ses monges hi va haver una vetlada missionera, amb la projecció de filmnes i els experts comentaris de Sor Maria Mediadora.

- El 26 del mateix mes va partir cap a Puerto Rico el P. Gabriel Genovard per desenvolupar allà el seu ministeri sacerdotal.

- El 3 de juny la premsa publicava la notícia de què una arianyera, Margalida Frontera era, segons paraules textuals de "Diario de Mallorca", "la primera mujer (ti)ra" de "paña".

- Per tercer any consecutiu i per iniciativa d'un grup de joves, el 18 de juliol va tenir lloc una animada revetlla a la plaça dels pins, que va acabar amb una "caragolinada".

- El 28 de juliol es va celebrar la festa de Sta. Caterina Tomàs, amb una festa infantil a la plaça Major.

- Seguien els actes per finançar la construcció del Local Parroquial, es feien rifes, tómbols, vetlades teatrals...

- Aquest any les festes patronals varen ser molt accidentades a causa del mal temps i sobretot de la pluja.

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Literatura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Bolígrafo
Lapis
Sobresaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

De l'observació del calendari agrícola que es va elaborar sobre la informació oral se'n pot treure la conclusió que almenys un home de cada casa tenia assegurada la feina al camp al llarg de tot l'any, exceptuant un mes i mig a començament de la primavera, que aprofitava per, posar en marxa la producció d'hortalisses. Els mesos de gener i febrer, quan la feina de llaurar els sembrats i sembrar no era suficient per ocupar la jornada, anava a la garrixa a cercar llenya o a netejar-la per poder-la convertir en una rota. I des del mes de maig fins arribar a setembre havia de compartir el seu temps entre els treballs propis del cicle de cereals i llegums i els de la producció d'hortalisses. Sempre que no plugués, els homes treballaven de sol a sol, per aprofitar al màxim la llum del dia. Aquesta jornada de treball era molt llarga l'estiu i es reduïa considerablement els mesos d'hivern, en què, a més, no es podia aprofitar tot el temps de claror per fer feina, perquè s'havia de comptar amb deixar eixugar la terra de la rosada nocturna, si és que no es podia treballar perquè estava banyada de la pluja. Quan els homes havien acabat les seves activitats al camp, s'encarregaven de la conservació de la guarnició de les bísties de càrrega, i del carro, de les eines, i de netejar i alimentar el bestiar, feina en la qual s'hi podia entretenir més a l'hivern, i que ocupava més o menys temps segons la seva quantitat. Si els sobrava temps podien fer corda, traves per les ovelles, descansar o anar a xerrar una estona al casino, si vivien al nucli urbà, on tal vegada podrien saber a quin altre poble hi havia possibilitat de fer un intercanvi de llavor per millorar la seva producció, si la que havia guardat i encara que procuràs triar la millor, ja no tenia un bon rendiment en els seus sementers. Quan s'hagués fet la collita, també l'home de la casa s'encarregaria de posar-se en contacte amb el comerciant del poble per vendre-li ametlles, alls, melons, i tal vegada porcs o blat, segons les anyades i les famílies.

Les activitats femenines queden també reflectides al calendari agrícola. Prenent com a base la producció familiar, com s'ha fet respecte als homes, una dona de cada casa, com a mínim, era necessària durant tot l'any, per realitzar les activitats femenines que exigia la producció de cereals i llegums.

Quan coincidien aquests treballs amb els de la producció d'hortalisses, les dones també havien de compartir el seu temps per poder atendre els dos tipus d'activitats.

Entre els mesos d'agost i setembre es produïa la recollecció de les ametlles, feina que homes i dones havien de compartir amb les altres activitats del camp. I de finals d'agost a mitjan gener era el temps de recollecció de figues i olives, encarregada exclusivament a les dones i a la primera de les quals coincidía, aproximadament, amb el temps de llaurar.

Les hores que les dones dedicaven a la producció agrícola eren aproximadament les mateixes que els homes: de sol a sol sempre que ho permetia la meteorologia i l'activitat agrícola concreta. Però si a una casa només hi havia una dona, se li plantejava el problema continu de com combinar el seu treball al camp, que era absolutament necessari, amb el seu treball de fabricació periòdica del pa o de cuidar els fills, que no es podien deixar per als vespres o per als dies de pluja com tants altres de tipus domèstic. Si una família amb alguns allots petits i set o vuit quarterades de terra no necessitava més que el treball d'un home per poder-les conrear, havia de menester, en canvi, l'activitat, al manco, de dues dones per aconseguir la producció desitjada i atendre a les necessitats bàsiques de la família. És per aquesta raó que les dones desitjaven que alguna filla arribàs a l'edat adulta i es pogués fer càrrec de les feines agrícoles, mentre que la mare treballaria en les activitats que exigia la vivenda, millorant, per tant, la qualitat de vida dels integrants de la família i la seva pròpia.

La feina de sembrar i entrecavar

els llegums i cereals coincidía amb la collita de les olives a muntanya, i, evitantment, eren dos els grups de dones que cobrien les dues activitats: un grup treballava a la terra familiar i l'altre anava llogat a possessió. El grup que anava llogat estava format, normalment, per dones joves que no eren necessàries en aquell moment, i anaven acompanyades d'infants que, com s'ha dit abans, tenien així la possibilitat de guanyar un jornal, ja que la collita de les olives era l'única feina de fora vila en la qual eren admesos per treballar de forma temporània. Aquestes dones joves que anaven a collir olives normalment anaven també llogades a collir ametlles i figues, sembrar, entrecavar i segar si a ca seva hi havia dones suficients, o s'incorporaven al treball agrícola familiar i deixaven d'anar a jornal per substituir la mare.

Tal vegada es podria resumir l'activitat de la població dient que hi havia dos tipus de treball bàsic: el que es realitzava a la terra familiar i per al qual, a la majoria dels casos, eren suficients un home i una dona, i el que es realitzava a jornal. Les persones que se llogaven a jornal eren majoritàriament dones, perquè eren majoria també les feines temporànies considerades femenines. Els homes podien anar a jornal per llaurar o batre, però aquestes feines només duraven uns mesos i era més habitual que aquests homes que no eren necessaris a la terra de la família estiguessin llogats tot l'any a una possessió des de petits i fins que formaven família pròpia.

Es podria concloure que tothom col·laborava en l'economia familiar d'una forma o altra. Els infants, nins o nines, llogats o no, contribuïen amb la seva aportació. Però a l'edat adulta,

LLEGENDA CALENDARI AGRÍCOLA

△ Home ○ Dona ♂ Nin ♀ Nina

Temps màxim per realitzar la feina

△ LLAURAR Feina a jornal

△ LLAURAR Feina a terra pròpia

Nota: Aquest Calendari Agrícola estava sotmès a lleugeres variacions depenents de la climatologia i la qualitat de la terra.

* Les activitats relacionades amb la sembra i collita d'hortalisses susceptibles de fer-ne més d'una anyada no s'inclouen en aquest calendari.

CALENDARI AGRICOLA

(Distribució de la feina per sexes, edats i espais de temps, amb indicació de la relació laboral)

		CEREAIS I LLEGUMS	AMETLLES, FIGUES I OLIVES	FRUITES I HORTALISSES PER AL CONSUM FAMILIAR*
AGOST		BATRE Δ Δ O	Δ O AMETLLES Δ O ♀ ♂	COLLIR HORTALISSES Δ O
SETEMBRE		FORMIGUERS Δ O	SEMBRAR EIXAMS L	
		LLAURAR Δ	FIGUES O ♀ ♂	
OCTUBRE		SEMBRAR A SOLC Δ O	ENCISTAR FIGUES O	
			O ♀ ♂ OLIVES	
NOVEMBRE		Δ O SEMBRAR SOLCS Δ O		
DESEMBRE				
GENER		Δ LLAURAR SEMBRATS Δ	O ENTRECAVAR O	
FEBRER			Δ O SEMBRAR A SOLCS Δ O	
MARÇ				
ABRIL				LLAURAR Δ SEMBRAR HORTALISSES L O
MAIG		O SEGAR A MÀ O L		LLAURAR HORTALISSES Δ ENTRECAVAR HORTALISSES O
JUNY		Δ O SEGAR A MÀQUINA Δ O		FRUITA O ♀ ♂
JULIOL		O ESPIGOLAR O		COLLIR HORTALISSES Δ O
		Δ BATRE Δ O		

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació oral obtinguda a Ariany entre 1984 i 1985.

6 s'observa una clara desproporció en la quantitat de treball socialment assignat a cada un dels sexes, tant si es mira des del punt de vista del grup familiar, on les dones tenien assignades moltes més feines que els homes, com si es mira des del punt de vista del conjunt de la població, en què hi havia moltes més feines agrícoles femenines que masculines. Per a una família on totes les dones i homes treballaven a la pròpia terra, el benefici econòmic es podia considerar que era el resultat del treball dels membres dels dos sexes, inclosa l'aportació de les dones a totes les feines de tipus domèstic que s'han citat. Per a les famílies que havien de menester el treball assalariat d'alguns dels seus membres, al tipus de benefici econòmic anterior, però molt més minvat, s'havia de sumar el salari dels jornalers. Aquest salari estava en funció del tipus de persones que feien la feina, és a dir, que aquesta era pagada en funció de quin grup d'edat o sexe l'havia de realitzar.

Respecte als infants, es donava importància sobretot a la seva mantenició, i el que poguessin guanyar de jornal, per poc que fos, era ganància per a la família. Però en els jornals dels homes i les dones era on existia una clara desproporció que no es pot explicar en base a la quantitat de força física ni d'esforç físic que exigia una determinada feina. Quan un informador que era del parer que els homes feien les feines més pesades va voler respondre a la pregunta de perquè eren les dones que se llogaven per segar, si

aquesta era una feina que exigia força i destresa, va contestar sense immutar-se que això era perquè a les dones les havien de pagar molt menys. Això significa que les dones podien anar llogades a fer feines més, igual o manco dures que els homes, però el resultat sempre seria que l'aport econòmic que farien a la família seria molt menor. Vist baix d'aquest punt de vista, tal vegada es pugui comprendre un dels aspectes de la "il·lusió" (de la que parlen alguns folkloristes) manifestada per les dones joves davant la perspectiva d'anar a collir olives a muntanya en míseres condicions d'hàbitat i patint gelades diàries, però amb l'esperança d'aportar un benefici substancial en metàl·lic i en espècies a la família. I l'exemple més significatiu d'aquest desig de les dones d'aportar una part important al conjunt dels ingressos familiars era la seva disponibilitat per fer de dides: eren moltes les dones que estaven disposades a acceptar com a treball assalariat l'al·letament d'un infant estrany, posant en perill, moltes vegades, la salut del seu propi fill.

I baix aquest punt de vista, també es podria entendre, tal vegada, el per què aquestes esposes i mares estaven disposades a allargar la jornada diària indefinidament sense exigir la col·laboració als homes de la família, la feina dels quals era tan altament qualificada per la comunitat, que els alliberava de les activitats domèstiques.

Si el treball assalariat de les dones no era recompensat de forma adequada, no és a elles, precisament, que s'ha

de retreure. I si en una situació normal la seva feina en la producció familiar era considerada de to menor, o les activitats domèstiques no eren catalogades de forma explícita com a generadores d'un benefici econòmic, això no significa que no fossin justament valorades en situacions familiars crítiques: un home vidu i amb infants petits tenia tantes dificultats per mantenir ell sol la família que havia de sol·licitar ajuda contínua a les seves parentes o s'havia de tornar casar; les vídues, en canvi, podien superar la crisi amb més o manco dificultats, i, si es tornaven casar, allò que hi guanyaven era la possibilitat de mantenir un status de vida més alt. De fet, tant els testimonis orals com els padrons municipals informen d'un nombre molt superior de vídues en comparació al de vidus, ja que aquests, habitualment, es tornaven a casar, sobretot si l'edat dels fills ho feia aconsellable.

Si les dones estaven preparades per realitzar tal quantitat d'activitats que les alliberaven de l'obligació de contreure segones núpcies, es pot comprendre la dificultat de l'administració per assignar una categoria professional -"labores propias del sexo"- que fos indicativa d'una suma de feines tan diverses i heterogènies, i que per catalogar-les s'acudís a una fórmula que no explica res per ella mateixa, però de la qual tothom en coneixia el significat.

EDUCACIO PERMANENT D'ADULTS

La Mancomunitat des Pla, l'Ajuntament amb altres entitats pretén posar amb marxa l'Educació Permanent d'Adults de cara al proper curs escolar.

A altres pobles ja fa uns anys que funciona, i pareix ésser que amb bastant d'èxit (Artà, Son Servera, Manacor, Lluçmajor, Calvià, Felanitx,...)

Se varen distribuir els 13 pobles que formen la Mancomunitat en 6 seccions. A Petra i Ariany, com a professor hi haurà N'Isabel Salvà i com a monitora Na Catalina Guasp.

El que s'ha de tenir clar és que no se tracta d'una escola paral·lela a l'escola d'E.G.B., sinó que té unes dimensions i una estructura totalment distinta.

L'Educador d'Adults ha d'ésser un més dins els distints grups de treball que se formin, no se pot posar per damunt dels, diguem-li "alumnes", que assisteixen als cursos, ja que, per molts de coneixements que pugui transmetre l'Educador sobre unes determinades matèries, els Adults, amb el seu bagatge d'experiències i sabers, enriqueiran moltíssim l'Educador. Se tracta, per tant, d'un procés mutu d'enriquiment.

L'Adult, per la seva part, no es que "torni anar a escola" sinó que col·labora amb unes activitats al desenvolupament propi i del poble i la seva cultura.

Per posar en funcionament una activitat d'aquest tipus, abans hi ha molta feina a fer. Per això i per tenir una referència sobre els interessos de la gent, s'ha realitzat un extens estudi de la població, i damunt aquesta base s'intenterà oferir unes activitats i cursos adaptats a la demanda.

Per fer aquest estudi de població s'ha partit d'unes enquestes que s'han passat a les persones majors de 16 anys. Hem de dir que aquesta feina ha estat bastant difícil degut a la manca de temps i al fet de trobar moltes cases tancades.

També s'han visitat les empreses per oferir cursos de reciclatge pels obrers, conferències, etc...

En principi, i per esbossar un poc el programa, hi hauria les següents opcions:

- Alfabetització: per a persones que vulguin aprendre a llegir i escriure.

- Ensenyances per obtenir el títol de graduat escolar i certificat d'estudis (amb títols oficials del Ministeri d'Educació)

- Curs d'Accés a la Universitat per a majors de 25 anys.

- Cursos de formació ocupacional segons la demanda treu de les enquestes (anglès, cuina, tall i confecció, jardineria, català, mecànica...). Així com també conferències sobre educació d'al·lots, salut, alimentació...

També és finalitat de l'Educador d'Adults col·laborar amb entitats locals com l'Associació de pares d'alumnes de l'escola amb l'assessorament per omplir impresos de beques d'estudis... i realitzar activitats conjuntes amb dites entitats.

El proper mes de Setembre se donarà informació més concreta i s'obrirà el plaç de matrícula pels cursos i cursets per tal de començar el curs a principis d'Octubre.

Esperam la col·laboració i participació de tots vosaltres.

Gràcies.

Isabel Salvà
Catalina Guasp.

TROBADA A LLUC DELS DONANTS DE SANG DE MALLORCA

Cada dos anys ens reunim en el incomparable paisatge de Lluc per rendir homenatge amb la nostra presència a la Verge Maria i agrair a Déu la salut que ens dóna per seguir col·laborant amb les nostres donacions periòdiques de sang, per la salut de nombrosos malalts que la necessiten per la seva curació.

Aquest any va ser el 29 de Maig. Tot es va organitzar perquè resultàs perfecte i emotiu, crec que això es va aconseguir plenament.

El nostre bisbe, Teodoro Ubeda, va presidir una celebració Eucarística per als congregants a Lluc. Cantaren les cristal·lines veus dels "blavets". La homilia del Sr. Bisbe va arribar a l'ànima dels feels presents per la humilitat i amor al pròxim que va posar en les seves paraules. El temps de l'ofertori es va fer donació de les ofrenes duites des de tots els pobles de Mallorca, en total hi va haver 67 ofrenes. Acabat l'acte religiós es va donar compte dels totals de sang que varen treure durant l'any 87. Després va parlar el nou president de la Germandat, Víctor Gistau, i el Sr. Jeroni Albertí va ser nomenat President Honorífic, fent-li entrega d'una placa recordatòria dels seus 14 anys com a President de la Germandat.

A l'acte hi van fer presència totes les autoritats de l'Illa, Gabriel Cañellas, president del Govern Balear, així com el president del Consell i el Delegat del Govern de Balears amb les seves respectives esposes. Tots ells manifestaren els seus desitjos de col·laborar amb la Germandat de Donants a nivell personal i també mitjançant els seus càrrecs de responsabilitat.

Finalment hi va haver un fi de festa en el qual hi participaren la Casa Regional d'Aragó, el grup folklòric de Son Ferriol, el Coro del Teatre Principal de Ciutat i el grup Els Valldemossa. Tots ells varen ser molt aplaudits.

Francesca Moragues.

SANT PERE REGALAT

Es celebra la seva festa el dia 13 de Maig; els paraigüers reclamaven el seu ajut perquè fes ploure força i, per tant, fes treure el paraigües de la casa. Però soplujar-se davall un paraigua no comporta gaire el desgast d'aquest. Els paraigüers, a més de pluja els convé que, mentre plou bufivent ben fort, que desgavelli i malmeni els paraigües. Portats per aquest interès d'ofici, a més d'aquest sant resaven a la Mare de Déu de les ventoses, i per tal que no s'enutgés la Verge Maria si acudien a un sant per demanar pluja, seguidament de resar demanant vent, invocaven la Mare de Déu de l'Aigua, perquè fes ploure. Sant Pere Regalat també era reclamat contra el carboncle.

La pagesia per tal que l'any fos ben plujós i no manqués aigua als esplets, avui posaven els rosaris i creus de fusta dins de la pica d'aigua beneïda de l'església i els mullaven ben mullats.

El matí d'aquest dia, abans de sortir el sol, és el moment millor per collir les herbes remeieres, que en aquest temps ja són prou crescudes i florides.

Abunda la creença que si plou el dia d'avui, també plou els quaranta dies següents.

*Si plou per Sant Pere Regalat,
plou quaranta dies de comptat.*

*Per Sant Pere Regalat
tot eixut o tot mullat.*

SANTA RITA

El dia 22 de Maig és la festivitat d'aquesta santa; Santa Rita estava a les portes de la mort i feia dies que no estava un senabre de res. Les seves germanes no s'aturaven de preguntar-li què li venia de gust, i ella, per tal de fer-les desistir, les digué que només sentia desig d'olorar roses i de menjar figues, coses impossibles d'aconseguir perquè això passava pel gener. Van bair a l'hort i trobaren tots els rosers florits i les figueres carregades de figues. Per això aquesta santa és advocada de les roses i de les figues i l'han venerada les venedores ambulants de flors i les figuetaires.

Les fradines velles que desitjaven casar-se i ho consideren difícil acudeixen a Santa Rita com a advocada d'impossibles i la reclamen amb aquestes paraules:

*Beneïda santa Rita,
feu-me casar de seguida.*

Les mocaderes i dones que es dedicaven a dirigir les operacions inherents a la matança del porc, retien culte a santa Rita, a la qual qualificaven de botifarrera. Segons veu popular, aquesta santa s'havia dedicat a fer botifarres, i les dones de sa casa, quan curaven d'engegar la carn del porc, i especialment en fer les botifarres, invocaven el favor d'aquesta santa, perquè els sortissin ben bones i no les esguerrassin en omplir-les ni en coure-les. També durant l'any hom reclamava el seu ajut per tal que les botifarres no tornassin dolentes ni es florissin.

Santa Rita és advocada dels cucs de seda, i la invoquen els qui es dediquen al conreu de la seda, per tal que els ajudi i els afavoreixi les cries dels cucs. També la invoquen els estudiants, els quals li demanen que els faci treure una bona nota en els exàmens.

SANT NAZARI

La festivitat d'aquest sant és el dia 12 de Juny, l'invoquen contra la bogeria. Conta la tradició que Sant Nazari tenia la pretensió d'esser l'home

més ben afavorit físicament de tot el món; creia que la seva bellesa superava notablement la de tot altre home i se'n sentia profundament orgullós.

Nostre Senyor el volgué castigar i li féu créixer en gran manera el nas. Cada dia li creixia un bon tros, fins el punt de fer-se ben perceptible la creixença d'un dia a l'altre. Acabà per tenir una fesomia tota grotesca i estrafeta. El sant es va desesperar tant que va acabar per tornar-se boig. Després de molt de temps de haver perdut l'enteniment, el nas se li anà acursant fins a tornar al seu estat normal i el coneixement se li va aclarir altra vegada. El sant comprenqué que Nostre Senyor havia volgut castigar la seva presumpció i el seu orgull, i durant la resta de la seva vida va dedicar-se a la devoció i a la penitència.

SANT ARNAU

Es celebra la seva festivitat el dia 19 de Juliol. A aquest el tenien per patró i per advocat els tocadors de guitarra i de violí, i els músics d'instruments de corda en general, perquè segons la tradició, era constructor i músic d'instruments de corda. Havien de fer festa, en la present diada, els tocadors d'aquests tipus d'instruments vestits amb les seves millors robes, passejaven pels carrers més cèntrics de Barcelona, i per cap diner del món no haurien fet una tocada, per

por de caure en desventura davant el seu patró.

Segons la tradició, Sant Arnau tenia la virtut de tocar i de sonar tots els instruments sense haver pres mai de música, sense bufar, i sense moure per res els dits ni les mans; en tenia prou amb l'acció de la gràcia divina de que estava posseït.

Sant Arnau és l'advocat pel vent, que, segons opinió popular, surt d'un forat que es tanca amb una porta de la qual guarda la clau el sant. Les nostres àvies resaven:

*Un parenostre a sant Arnau
perquè ens tanqui el vent amb clau*

Les jaies mallorquines resaven:

*Parenostres a bercelles
resem a sant Arnau
que mos tanqui es vent en clau
i no mos alci ses gonelles.*

És a dir, que el vent no els alcés les robes.

Sant Arnau era l'advocat de les claus; hom li encomanava els panyes, les baldes i tot allò que comportava la idea de claus i de guarda, especialment de cabals i de diners. El tenien per advocat els qui havien d'intervenir i de guardar diners i claus d'altri.

SANT ALEXANDRE

És el dia 11 d'agost i el tenien per patró els carboners de bosc i els que venien carbó. Segons la tradició aquest sant havia estat carboner. Els carboners de la muntanya procuraven tenir les carboneres llestes per aquest dia, a fi de poder vagar de tot i no haver de vetllar i vigilar. El sant se n'hauria enutjat i els hauria fet cremar totes les carboneres que haguessin fet en el transcurs de tot un any. Hi havia carboners que feien tots els possibles per no encendre cap carbonera el dia de la setmana en què s'esqueia el seu sant patró. Així l'honoraven més bé i creien que el sant vetllava pel bon èxit del carbó i perquè arribassin a bon terme les carboneres. Més ençà, aquest costum es va perdre, i només s'abstenien de calar foc els divendres, portats per la creença que a l'any hi ha un divendres maleït i que totes les carboneres que s'encenen aquell dia s'arboren i acaben malament. Era costum estès entre ells cantar i molt més encara xiular, sobretot mentre les vetllaven, cantaven molt la cançó del Carboner.

Acabada l'època estival les coses tornen agafar un caire un poc més natural, això també passa amb l'esport.

Hem deixat darrera els torneigs de futbol de Maria de la Salut (un 10e lloc que no ha fet mal a ningú, ja que es pot qualificar d'una excel·lent posició tenint en compte que els components no estaven acostumats al terreny d'asfalt de la pista de Maria). També el de la Mancomunitat del Pla, del qual més val no parlar-ne ja que va acabar molt malament.

Però si hi ha una cosa que mereix especial atenció són els torneigs que es varen organitzar per les Festes Patronals un de futbol per una part i un de tennis per l'altra. El primer va ésser guanyat per l'equip local del Teleclub, seguit del Bar Ca'n Tomeu de Maria de la Salut, el tercer equip varen ésser els ciutadans de l'En-Palma-la, emperò si un equip va destacar no per la seva classificació, sinó per la seva voluntat i les ganes de que Ariany no sigui un poble més mort del que és, aquest va ésser l'equip del 18-35, un equip que just per la seva participació ja es mereixia menció apart, i varen demostrar que fer un equip no és tan difícil com alguns el volen fer.

El segon esdeveniment esportiu de les Festes va ésser el torneig de tennis

de dobles, que va ésser guanyat per la parella formada per En Bernat Ribot (Digon) i per En Joan Toni Sanxo (De Ca'n Banyeta) que es varen imposar amb poques dificultats a tots els altres participants, abans i després d'aquest torneig s'ha pogut comprovar que el tennis és un esport que encara que no sigui molt fàcil de practicar agrada a un gran sector del públic del nostre poble, i que és una cosa que s'hauria de fomentar.

Passant a l'actualitat no ens queda més remei que tornar parlar de futbol i més concretament de la S.D. Ariany que aquest any pareixia que no sobreviuria, degut a una sèrie de persones que estan empenyades en què a Ariany no hi hagi futbol, i que després són les primeres que diuen que a Ariany no hi ha res, però gràcies a Déu això no ha passat i enguany encara que no tant bé com pareixia que aniria es tornará a veure futbol en el nostre poble.

Amb aquestes paraules ja dic adéu, i fins a la pròxima fulleta, a la qual vos informaré de tot el que va fent el nostre equip d'Ariany així com també dels altres esdeveniments esportius que passin a Ariany.

Salutacions i gràcies.

Tomeu Bauçà Frontera.

Avui en dia, encara que Mallorca compti amb un dels parkings d'utilitaris més nombrosos de tot l'estat Espanyol, encara n'hi ha que usen els transports anomenats, no se sap massa bé perquè, públics.

I a Sant Joan n'hi ha que agafen l'autocar de línia per anar fins a Ciutat. I aquest autocar pertany a una empresa de transports que es diu AUMASA. I resulta que en aquesta empresa tenen més cara que espatlla pel que fa a un servei que, pel que diuen, qualsevol persona hauria de poder utilitzar sense que això suposés un perill per la seva integritat física o psíquica.

Realment, un tipus d'empresa que hauria de ser modèlic, que hauria d'instar als seus possibles usuaris a ser-ho de veres, que hauria de saber compaginar el servei als habitants del país amb el servei als turistes, resulta que és una empresa que no té res d'això en compte, que tracta els usuaris de veres quasi quasi com a bèsties de càrrega, que més bé es preocupa per dissuadir els possibles usuaris i que, per si no bastés, menysprea els habitants del país.

En voleu proves? Ara mateix us faré el meu particular "memorial de greuges" contra aquesta empresa:

- Els autocars són vells i estan destrossats. Mecànicament són impresentables. Quant a la comoditat val més ni parlar-ne, estan bruts i a l'estiu s'hi asfixien de calor i a l'hivern hi fa un fred que pela. I passa que, per aquí i per allà, un veu autocars de la mateixa empresa nous, nets i amb aire condicionat en els quals sempre hi van turistes.

- Davallar la costa de Xorriço és una aventura que ni n'Indiana Jones hi capaç de protagonitzar. A vuitan-per hora allò és un desgavell. La sensació s'assembla molt com quan, amb un seat 600 d'aquells de l'any de la guerra, davalles la mateixa costa a cent de hora.

- A dies, una de les tapadores que no té accés als baixos del vehicle es tapa misteriosament i l'autocar empl de fum -diòxid de carboni- esclat amb una miqueta d'aire i immediatament ens hem de posar a obrir finestres si no volem acabar com jueus a Mauthausen: gasejats.

- Un diumenge, estiu de ple a Ciutat, vas a prendre l'autocar del migdia. Esperes i esperes, mentrestant arriba gent amb la mateixa intenció. Es fa les quatre i l'autocar ha de partir a les tres i mitja i ningú no en té ni idea

del que passa. Vas a la consigna i mires el cartellet: Palma-Petra, a les 3,30 n'hi ha un els dies festius". Tornes a veure si ha arribat l'autocar i aquest encara no hi és. Arriba un altre autocar i el conductor et diu que fa dos diumenges que han llevat el viatge d'aquesta hora, que hauràs d'esperar el de les set i mitja. Maleeixes l'empresa que no ha tengut la delicadesa de, ni tan sols, avisar els usuaris amb antelació.

- Un dissabte horabaixa. Vols agafar l'autocar de Manacor -de la mateixa empresa i també una mica fet pols- i resulta que hi ha molta gent que espera, molts d'ells turistes. I els responsables d'AUMASA, en lloc de posar un altre autocar, primer fan pujar els turistes i després et diuen que esperis, que ara mateix n'arribarà un altre, d'autocar. Tu esperes i, uns deu minuts després d'haver partit l'autocar, et diuen que hauràs d'esperar el de les vuit menys un quart. Et cagues en ells i els munts una escena, i ells tant tranquils.

- Un dilluns dematí. L'autocar parteix de Sant Joan, gairebé ple. Arriba a Montuïri i n'hi ha uns quants mitja dotzena, no us penseu- que no hi caben. Solució? Fer-los anar drets -pagant, naturalment- fins a Ciutat. I si caus, t'aixeques, i sinó t'aguantes.

És per tot això, i encara més, que els d'AUMASA sembla que tenen més cara que espatlla, no tenen vergonya i juguen amb la nostra seguretat. I els que administren la cosa pública tampoc se'n salven, al cap i a la fi consenten la situació. I no només la consenten sinó que fins i tot li donen el vist i plau: gent que ha volgut fer arribar queixes a l'Administració s'ha trobat amb una barrera burocràtica infranquejable.

Personalment, si un dia algú em demana què pens d'AUMASA, ho tenc claríssim:

- AUMASA m'has dit? AUMERDA te dic!!

Mateu Sastre.

I jo em deman si AUMASA deu voler dir:

Autocars Merdosos Associats S.A.

Autocars Unificats en la Merda Autòctona S.A.

Autocars Uniformats en la Merda Alaïana S.A.

... quin dels tres?

(de la revista "Mel i Sucre")

Sempre va bé saber una mica les coses. Encara que no ens afectin sempre poden tenir un cert interès, al manco saber a on participa i a on no el nostre poble Ariany, crec que en té.

No estic parlant de res de pagar o de qualsevol cosa que tenguí que veure amb Hisenda. Al contrari és una cosa ben distinta a això i amb uns propòsits totalment diferents.

Però anem per feines i deixem els romanços. Au idò, som-hi!

El que necessitam és una espècie de curriculum que ens doni una petita idea, que ens expliqui què és aquest grup, perquè s'ha format, què vol...

Aquest grup consta de la col·laboració de professors i alumnes de distintes localitats de Mallorca com són Selva, Lloseta, Inca, Lluçmajor, Alaró, Ariany...

El que intenten no es pot dir amb una paraula, però com tots sabeu la història dona molt a fer i més si no és molt coneguda. Per sort això no passa a les Balears, ja que, com molts sabran hi ha moltíssima gent que treballa part de la seva vida intentant descobrir o al manco fer-se una idea de tot allò que nosaltres no hem vist; que no ha passat a la nostra època. Això i altres coses d'aquesta índole és el que intenta aquesta agrupació.

Ara bé, no fa molt de temps que s'ha posat en funcionament però així i tot ja té molts de projectes posats en marxa i és conegut en àmbits com Centres Culturals, Centres Escolars...

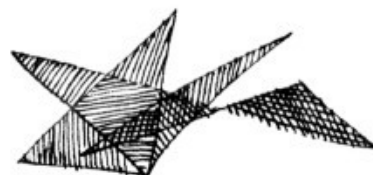
Per donar una petita idea d'aquests projectes citarem alguns dels punts que tracten: els menjars típics a Mallorca durant els segles XVIII i XIX, els quadres i les devocions, els molins de Mallorca, els malnoms dels pobles, la impremta i la terrisseria a Inca en el segle XVIII, la casa mallorquina... i altres.

És evident que el nom del grup a més a més de caracteritzar a un grup de gent per la seva tasca també caracteritza a un grup de gent unida que comparteix la seva tasca, perquè com hauré sentit a dir "la unió fa la força".

Bé! jo crec que ara si vos demanen o sentiu dir res d'aquest grup al manco sabreu de què va la cosa, no molt però al menys l'hauré sentit anomenar.

Ja no em queda res a dir, només desitjar que aquest grup pugui arribar algun dia allà on s'ha proposat arribar.

Bàrbara Cànaves.

NACIONALISME AVUI

No hi ha dubte que amb el decurs del temps, canvien els sistemes de vida de la gent, la seva manera de pensar i la forma d'ésser. Cert és que se mantenen els costums i les tradicions més o manco arrelades al nostre poble. No obstant això, l'adveniment de la democràcia, la recuperació de les llibertats i el benestar econòmic ha comportat un seriós canvi -polític sobretot- a la nostra tradicional societat mallorquina.

Amb la transició política, de la dictadura a la democràcia, aparegueren entre nòstros -a través dels mitjans de comunicació sobretot- una sèrie de mots i paraules fins aleshores desconegudes per la majoria de nosaltres, tals com: autogovern, descentralització, autonomia, nacionalisme, etc. Des del començament de l'anomenada transició política ja han passat una dotzena d'anys, i la majoria d'aquestes paraules amb tot el que comporten ja són asumides i respectades per gairebé la majoria de gent que conformen l'Estat Espanyol.

Ara bé, els recents esdeveniments han posat d'actualitat un cop més el fet o el sentiment de nacionalisme.

La nova Constitució espanyola aprovada per la majoria de l'estat Espanyol estableix la configuració de l'Estat amb el que es denomina "L'Espanya de les Autonomies", que és gairebé -amb certes matitzacions- un estat federal.

Cada una de les comunitats autònomes que configuren l'Estat Espanyol, té una sèrie de particularitats que les fan diferents una de l'altra i que es manifesten sobretot en una llengua, una història, uns costums, unes tradicions, una forma de ser, una música, un folklore, unes festes i un entorn diferent i únic.

Què és doncs nacionalisme? No és altra cosa que un sentiment, -que en una persona coherent- deriva i es manifesta amb un comportament i una actitud d'amor i respecte al abans esmentat.

L'esperit que guia el vertader nacionalisme comença per la recuperació de la llengua i la cultura -amb totes les seves manifestacions- i la història pròpia. És nacionalista aquella persona que estima la terra i la seva gent, que cerca el benestar social dels altres i és respectuós amb el seu entorn.

Ara bé, no podem oblidar que hi ha un altre tipus de nacionalisme que és el polític. El mapa polític balear ens mostra un partit hegemònic que és AP seguit a certa distància pel PSOE, i a

més petita escala hi tenim el CDS, UM, i PSM. Curiosament els partits polítics amb menys rellevància són UM i PSM, ambdós nacionalistes. Tot el contrari del que succeeix a les altres dues comunitats "històriques": Euskadi o Catalunya on governen partits nacionalistes.

El tema nacionalista és viu i d'actualitat a les illes balears. Vist i analitzats els resultats electorals de Jordi Pujol a Catalunya, quasi tots els partits polítics de Balears s'hi miren al mirall català, pretenint reivindicar per a si un nacionalisme que no els pertany. Tal és el cas d'AP.

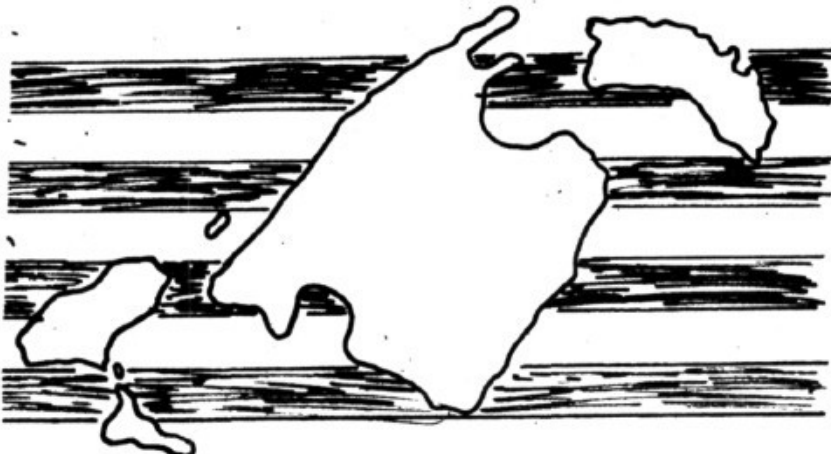
A l'hora de formar-se un criteri personal que sigui cert, hom haurà de seleccionar la informació per a donar-se'n del qui certament creu i practica un nacionalisme ferm i seriós, i no pas caure en demagògies i falses promeses que ens ofereixen certes persones avui als orgues de poder de la nostra Comunitat Balear.

Basta de falsedat i demagògia! No es pot demanar autogovern si abans mai no s'ha fet res per aconseguir l'Estatut.

Com es pot pregonar públicament l'amor per la terra, si contempla i participa embebelit en la destrucció d'aquesta. Com pot pregonar una Normalització Lingüística, si defensa l'ús de la llengua forastera als espais informatius de la TVE.

Malgrat tot això avui el futur del nacionalisme és esperançador. Creim que la construcció de l'Europa dels Pobles és viable. Cada regió o Comunitat Autònoma té dret a conservar el seu patrimoni sense renunciar a les seves particularitats i essències.

Antoni Nicolau.

ENTREVISTA A...

Si hagués de definir en una paraula la persona entrevistada en aquesta ocasió, aquesta paraula seria: Humilitat. Quan vaig proposar-li veure'ns un dia per parlar un poc en vistes a sortir damunt aquesta Fulleta em digué: "A mi? ¿Y que tengo qué decir? Hay muchas personas más importantes que yo en Ariany y todavía no han salido". I tots sabem que sí ha estat important, ja que va esser mestre arianyera durant catorze anys i va deixar una llavor sembrada, a part d'una estimació per part de tots els que foren alumnes seus i tota la gent amb la qual ha anat convivint gràcies al fet de casar-se amb un arianyer i quedar-se entre nosaltres.

Nasqué a Almeria fa cinquanta-quatre anys i en fa vint-i-sis que està a Mallorca. Degut al seu caràcter emprenedor i viatger, va arribar un bon dia, i de rebot, a Ariany, quedant així arrelada entre nosaltres.

Essent ella de parla castellana i per respecte a ella transcrib l'entrevista en castellà. Fou així doncs que em contà:

- ¿Cómo decidiste hacer la carrera de magisterio?

Pues las circunstancias. Mi vocación era estudiar Derecho, pero mi madre murió cuando yo tenía quince años y tuve que dejar de estudiar para atender el trabajo de casa. Sin embargo, seguía estudiando y me examinaba de asignaturas sueltas hasta que mi padre se casó en segundas nupcias y nos fuimos a vivir a Málaga, en donde pude acabar la carrera, hacer oposiciones y tener la primera escuela. Por cierto las oposiciones, las aprobé a la primera vez.

- ¿Dónde tuvo la primera plaza?

En Málaga y como agregada a la Inspección. Aquí me quedé dos años. Estando en la inspección, pude ver como es por dentro este organismo.

- ¿Y qué fue lo que te llevó a solicitar la plaza de Ariany?

Desde Málaga, fui destinada a Tenerife, en donde estuve dos años. Después, yo quería ir a Barcelona y pedí para ir a Barcelona; en caso de que no pudiera ser Barcelona, pedía Palma ya que estaba relativamente cerca, pero me faltaban muchos puntos y no me lo dieron. Entonces, yo iba buscando buen clima y en Mallorca había una plaza que precisamente era Ariany. Yo no sabía ni donde estaba el pueblo, pero como me gustaba Mallorca, la pedí y me la dieron.

- ¿Cuál fue tu primera impresión cuando supiste que te habían dado la plaza?

Un hermano mío, escribió a Petra para pedir información y saber en que condiciones se encontraba el pueblo, si había luz, agua, etc., y estuvo muy contento con la contestación pues veíamos que había un nivel de vida superior a los pueblos con los mismos habitantes de Andalucía.

- ¿Y la primera impresión del pueblo?

Hubo una familia que se portó muy bien conmigo. Era el alcalde de entonces, Don Melchor y su familia. Estuve viviendo con ellos y se portaron muy bien. Mi agradecimiento hacia ellos, siempre será enorme aunque no lo expese exteriormente.

- ¿Y respecto a los niños?

Había una gran diferencia con los que había tratado antes. Los padres, se preocupaban y eran correctos, disciplinados y educados. Prestaban mucha atención, tenían interés y más inquietudes que los que había tenido antes.

Al principio, solo tenía niñas, pero después el sistema educativo cambió, y tenía niños y niñas. Por cierto, algunos fueron adquiriendo una base cultural bastante importante y fue una lástima que no continuaran estudiando, pero antes era diferente, los padres tenían una mentalidad diferente respecto a los estudios a la que se tiene ahora.

- ¿Qué prefieres niños o niñas?

Me es indiferente. Generalmente los niños son más traviesos, pero siempre hay de todo, tanto en niños como en niñas. Los hay buenos estudiantes y malos, y de la misma manera los hay traviesos y otros que no lo son tanto.

- ¿Se estableció la relación mágica entre la maestra y los alumnos?

Sí, ya que la escuela para mí siempre ha sido el segundo hogar. Los niños, siempre han dicho su opinión y

hemos dialogado. Si me he equivocado, me han rectificado y he admitido la rectificación. Y respecto a las cosas de la vida, a mí me han hecho preguntas que estoy seguro que no habían hecho a sus padres.

- ¿Cómo encontraste el nivel cultural de Ariany?

Lo encontré más elevado que el de las escuelas anteriores en las que había estado. Ariany, no parece un pueblo payés, la gente es sencilla y buena y el nivel, es alto.

- ¿Pensabas quedarte tanto tiempo?

No. Esperaba estar dos años. Tenía ganas de viajar y una chica por aquellos tiempos no estaba bien visto que viajara tanto, por esto, quería aprovechar el ser maestra, para recorrer España. Tenía ganas de irme a Galicia y de allí, seguir hasta conocer toda la nación, pero encontré a Jaime, mi marido, y me quedé, ya que para mí, la familia es lo primero.

- ¿Porqué decidiste trasladarte a Palma?

Pensamos que para los estudios de los niños era mejor venir a Palma. Aquí, había más posibilidades. Ahora, por ejemplo, María Estudia Derecho, Miquel quiere estudiar Letras y Laura, parece que va a por Medicina. Estando en Palma podemos estar más juntos que si nos hubiéramos quedado en Ariany y éste fue el motivo principal.

- Y para dar clases, qué prefieres, ¿Ariany o Palma?

Palma. Aquí, somos muchos compañeros que damos clase juntos y lo que es más importante, nos llevamos muy bien. La responsabilidad, la asumimos entre todos y en Ariany, la tenía que asumir yo sola con los peligros que conlleva.

Ahora, para los niños, prefiero el pueblo ya que son más disciplinados y estudiosos; además, tienen unos principios inculcados por las familias muy buenos. En Palma, ya desde pequeños, llevan una agresividad dentro, tal vez debido a que todo el día están encerrados en medio de cuatro paredes, que los niños de los pueblos no tienen.

- ¿Eres partidaria de la escuela unitaria?

Soy partidaria de que cada curso tenga su profesor tutor en el primer ciclo sobre todo. En el segundo ciclo, es conveniente tener más de un profesor, ya que el alumno tiene que empezar a prepararse para ir a Formación Profesional, o a la Universidad. Cada asigna-

tura, debe darla un profesor especializado.

- ¿Crees que los alumnos son agradecidos?

En el fondo sí. Algunos nos llaman papá o mamá, y nosotros también les tomamos cariño. Todos los que han pasado por mi clase, guardan cierto cariño hacia mí y esto para mí ya es suficiente.

- ¿Qué es lo más duro para un maestro?

El comportamiento de una pequeña minoría que no sigue las explicaciones y el comportamiento de ciertos padres que en vez de defendernos nos critican y atacan. Por otra parte y en otro sentido, la poca comprensión de la Administración hacia la voz docente.

- Si tuvieras que empezar otra vez, ¿Serías maestra?

Si tuviera oportunidad de ser otra cosa no. Aconsejo a mis hijos que no lo sean.

- ¿Cres que un maestro tiene derecho a equivocarse?

Tiene derecho, pero debe procurar evitar caer en lo sucesivo en el mismo error; las consecuencias pueden ser negativas para determinadas personas, pero somos humanos. Tenemos que procurar enmendarnos y evitar la equivocación.

- ¿Sois conscientes los maestros que los primeros años en la educación de un niño le marcan para toda la vida?

Sí pero creo que depende más de las familias que de la escuela. Hay agresividad, pero la aprenden más de la familia o de la calle misma, que de la escuela.

- ¿Qué destacarías de la juventud actual?

Yo prefiero a la de antes. Ahora, no respectan ni a los profesores, ni a las personas mayores, ni a los padres; ahora, todo les da igual, lo tienen todo y más de lo que desean. En sus casas, se les permite hacer de todo y más de lo que quieren. Ven todo el día la televisión o el vídeo y acostumbrados a que se lo den todo hecho, han perdido la creatividad.

- Dejemos este tema del cual te veo bastante pesimista y pasemos a los recuerdos. Dime algún recuerdo agradable y alguno desagradable de tu etapa como maestra de Ariany.

Guardo un gran recuerdo de la confianza, el cariño y el respeto entre los niños y el profesor. Y en el aspecto desagradable, he tenido algún que otro

problemilla, pero prefiero ni mencionarlo.

- ¿Volverías a Ariany para dar clases?

Más adelante, tal vez sí. Ahora, está mejor porque hay más profesores. Además, guardo un gran recuerdo del pueblo.

- Pasando a otro asunto, ¿qué opinas de las huelgas de profesores?

Que llevan razón. La Administración tendría que haber hablado. Somos un colectivo de más de 250.000 personas y nos tendrían que haber escuchado. En el programa Cara a Cara de TV en el cual salió Maravall a explicar la situación, faltaba un maestro para poder responderle y darle la réplica. La gente, cree que es un problema económico y en realidad es lo menos importante. Lo inconcebible, es lo de la responsabilidad civil; ¿Qué culpa tenemos nosotros si un niño cae bajando unas escaleras o jugando en el patio? Pues por nada, los padres ya piden tres millones y a esto no hay derecho, ¿De dónde sacamos nosotros este dinero?

- ¿Crees que se va a arreglar?

Mientras no salga el ministro, no hay solución. Las reivindicaciones, son justas, es el Ministerio que no quiere dialogar, y ten en cuenta que yo sólo he hecho huelga cuatro días, pero me sentí ofendida en mi amor propio el día que salió Maravall por TVE por la

cara de desprecio con que nos miró. Y piensa, que la enseñanza de cada vez irá peor, ya que si los maestros estamos insatisfechos, ya me dirás. Yo no digo que consigamos algo, si no se puede, no se puede, pero al menos, que se dialogue.

Nuestra máxima intención, es que el alumno no salga perjudicado en nada. Sé positivamente, que en muchos casos si se han perdido horas, se han recuperado.

- Ante esta situación se plantea esta cuestión ¿qué es mejor, escuela pública o privada?

Desde pequeña, siempre he tenido predilección por la escuela pública. Hay un plantel de profesorado muy cualificado. En los colegios públicos, hay diversidad de niveles sociales que sirven de enriquecimiento para la formación del carácter de cada persona. En un colegio público, no eres de tal nivel o tal otro, todos son iguales.

- Y ya para despedirte, ¿quieres decir algo al pueblo?

Que sigáis siendo tan maravillosos como habéis sido hasta ahora ya que los que hemos venido de fuera, hemos sido tan bien recibidos que ha sido como si hubiéramos estado en casa y esto, siempre se agradece y nunca se olvida.

D'ARIANY A LLUC

Va ser el passat dia 8 de Maig, quan el nostre poble va pujar en peregrinació al monestir de Lluç per presentar a la Mare de Déu el nostre escut que mesos abans havia estat aprovat pel nostre Ajuntament, es va comenar la seva confecció a l'escultor Forteza perquè el realitzàs amb pedra i dins l'estil dels altres que hi ha a Lluç, llavors el vàrem poder contemplar exposat a la nostra església fins que es va organitzar la seva duita al monestir per quedar exposat juntament amb els escuts dels altres pobles de Mallorca dins el camerí de la Mare de Déu, tot el poble es va volcar en aquesta anada a Lluç i es pot assegurar que varen ser ben pocs els qui varen quedar aquí; un

grup ja varen partir de matinada per pujar-hi a peu, altres esperaren els autocars que s'havien habilitat per tal aconèixerment, i darrerament n'hi va haver que varen decidir anar-hi amb el seu cotxe.

La diada va transcórrer dins un ambient més o manco familiar, el dematí hi va haver una missa que la va presidir el prior de Lluç i també va ser cantada pels blavets, s'ha de destacar que l'Esbart de s'Auberg va ballar el ball de l'oferta i per acabar de fer la festa es va interpretar l'himne d'Ariany; l'escut va ser presentat el temps de l'ofertori pel nostre batle i el rector en representació de tot el poble, després de la missa hi va haver temps lliu-

re per poder fer cadascú el que volgués, quasi tothom ja va anar cercant un recó, o a l'ombra dels arbres per poder dinar del que havien duit del poble, el mateix dia ja vàrem poder veure l'escut col·locat al lloc que hi havia reservat pel poble d'Ariany. L'horabaixa tothom ja va prendre per enllà on volgué fins que altra vegada tots vàrem retornar, uns més prest, altres més tard al nostre poble.

Va ser una diada alegre i que segurament quedarà dins la memòria de molts, uns pel que significa anar a Lluç, altres per la satisfacció que els dona veure l'escut al voltant dels altres i també hi haurà gent que recordarà aquest dia com un dia més d'excursió i d'esplai, al menys per canviar d'aires.

LES FESTES UN ALTRE ANY

Jaume Taberner Ribot.

15

"A la darrera d'agost, ja hem acabat de segar i abans de collir garroves i ametles per celebrar tots junts les nostres festes uns quans dies volem estalviar.

Jo vos deman i anim a que tots participem a les festes que sempre són dies de bulla i de germanor, a on veim moltes cares conegudes que venen a compartir amb nosaltres la taula i l'alegria perquè en aquests dies tots ens sentim les arrels d'arianyers en el fons del cor.

Que així sia, i duri per molts d'anys el meu desitg.

Molts d'anys i bones festes a tots".

Amb aquestes paraules el batle, mitjançant el programa, ens convidava a celebrar aquests dies de festa que s'acostaven, dies en què al menys ens serveixen per poder veure gent que quasi bé només ve al poble per aquestes dates, dies en què moltes de famílies es reuneixen a la mateixa taula pel dinar del dia de la festa, en poques paraules dies en què els arianyers esperam tot l'any.

Enguany el programa es va veure un poc canviat en quant als diferents

actes, canvi que no va ser molt ben acceptat per la majoria del poble.

Les festes varen començar el divendres i potser que l'acte que més importància tengué fou el concert a càrrec de la Coral Infantil d'Ariany i la Coral de Sant Miquel de Campanet, aquí quasi era la presentació oficial de la nostra coral infantil, que baix la direcció de Coloma Bonnin ens va gratificar amb un recull de cançons que tenint en compte l'edat dels nins i el poc temps que duen amb això es pot qualificar l'actuació d'excel·lent, la Coral de Campanet té la peculiaritat de què el fundador va ser l'arianyer D. Pere Julià.

A l'Ajuntament exposició de quadres i escultures dels pintors Tomàs Font i Colau Salom, i pel divendres poca cosa més.

El dissabte es va començar amb esports: tenis, jocs infantils i futbol sala. L'horabaixa proves per a conradors amb bísties i tractors, acte ja clàssic dins el programa de cada any i pareix que molt poc usual a Mallorca, un diari de les illes li va dedicar un extens reportatge passades les festes.

A la biblioteca, exposició de fotografies del 1er Maraton fotogràfic d'Ariany, això va tenir un gran èxit de participació d'al.lots; participació que es va fer notar a tots els actes prevists, tant esportius com d'altres coses. El vespre verbena a la plaça.

El diumenge, dia de la festa, de matinada recollida de l'alfabaguera, ofici solemne amb predicador, aquest any D. Joan Bauçà, Vicari Episcopal de la zona IV, ball de l'oferta; acabat l'ofici inauguració del camí de sa Marquesa i vi espanyol.

L'horabaixa esports i concert de la Banda de Música d'Algaida, de vespre vetlada folklòrica a la plaça.

El dilluns molt poques innovacions al programa, jocs infantils, anada a Son Huguet en bicicleta i comèdia el vespre.

Un any més han passat les nostres festes, ara un altre pic ja torna la normalitat a les nostres cases després d'uns dies que tothom passa així com pot i de la manera que es pot divertir més, ara tenim un any per endavant fins que tornaran arribar aquests dies que rompen un poc la monotonia del nostre poble.

DIA A DIA

* Durant aquest mes hem pogut veure per la televisió dos reportatges sobre Ariany, el primer va esser dels alls forasters. El regidor d'agricultura del nostre ajuntament, En Toni Mestre, ens va explicar un poc la problemàtica dels pagesos d'Ariany, i un parell de dones explicaven fil per randa la manera de sembrar i recollir els alls forasters.

* El segon reportatge que es va emetre per la televisió va esser sobre els anoguers que es varen sembrar a la finca de Son Ribot, en pla experimental en vistes al Pla de Regadiu de Sa Marineta.

En Gori Obrador va donar compte de la feina que havia fet des de la sembra dels arbres, que pareix esser que ja comencen a donar els seus fruits.

* Els allotats de s'escola de ca ses monges varen organitzar una festa de fi de curs de les més espectaculars, detall no en mancà ni un: des d'un escenari que pareixia de pel·lícula, passant per una presentadora de gala, i un ventall d'actuacions de les més variades.

* El dimecres, dia 4 de Maig es va desplaçar a Ariany una unitat de donants de sang de la seguretat social. Pareix esser que la gent no respon amb massa entusiasme a la crida que es fa davant la falta de sang que hi ha als nostres hospitals.

* El diumenge, 5 de maig, els arianyers pujaren a Lluc per dur-hi l'escut acabat d'estrenar. Uns s'animaren a anar-hi a peu, i la majoria ho va fer amb autocar. El temps va acompanyar la diada, i després de l'ofici hi hagué temps de fer la obligada visita als misters i a refrescar-se a la font coberta, abans de la tornada al poble.

* El dissabte, dia 7 de Maig, la societat de caçadors va fer una bunyolada a la Plaça Major per a tot el poble, no cal dir que varen esser molt bons i que n'hi va haver a voler, i de sangria tres quarts del mateix.

* Dia 2 de Juny, Festa del Corpus, els nostres carrers es varen engalanar un any més amb flors i cossols al pas del Santíssim.

* El dissabte, dia 25 de Juny, els quintos d'Ariany varen fer una festa d'agraïmet al poble. Ball de bot, qualque glossa fresca, una mica de coca i sangria d'aqueixa que tomba a voler, per a tothom.

* El dimarts, dia 28, passarà a la història d'Ariany amb lletres negres. Més de dos arianyers passaren sense dormir, just pensant amb la feina feta durant tot l'hivern per arribar a recollir una bona anyada i que amb menys de mitja hora va quedar capolada pel calabruix. Més que calabruix eren cubets, del tamany d'ous de colom.

* Diumenge dia 10 de Juliol es va celebrar a Maria de la Salut la tercera festa des pedal. Enguany el recorregut era fins a Sineu. També, i com l'any passat, es varen donar camisetes a tots i una mica de berenar per recuperar forces.

* I parlant de festes, com cada any el darrer de Juliol els arianyers celebren la festa de la Independència. El diumenge la nostra revista va organitzar un ginkama per a petits i grans, la participació fou realment massiva, més de seixanta persones es desplegaren pel poble cercant respostes i objectes per resoldre les proves. El mateix horabaixa, a S'Hort, es disputava la VIII tirada puntuable pel Campionat de Balears de tir al colom. El primer classificat local va esser enguany En Francisco Alomar "Palou".

I per tancar la festa, una vetllada de ball de bot amb els grups Aliorna i Flor d'Ametler, i com cada any i per no perdre-li es gust: coca i sangria a voler per a tothom.

* El divendres dia 15 de juliol, va tenir lloc a Ariany l'entrega dels V Premis Premsa Forana de Mallorca, al llarg d'un sopar celebrat al Pati de ca ses monges.

Els premiats foren Antoni Miró de "7 Setmanari" pel seu treball "Manacor, una pobresa desconeguda"; una col·lecció d'articles "Les nostres possessions" de la revista "Es Saig", i una altra sèrie d'articles "Bestiari" de la revista "Mel i Sucre" de Sant Joan.

* I acabant el mes d'agost arribam un any més a les festes patronals d'Ariany. Els dies 26, 27, 28 i 29 d'agost els arianyers i visitants tingueren un variat programa d'actes pel seu entreteniment.

* Pluviometre			
Maig: Dia	11	16	l/m ²
	12	19	"
	13	16	"
	14	9	"
	24	17	"
	28	5	"
		82	l/m ²
Juny: Dia	5	3	l/m ²
	8	3	"
	10	4	"
	18	50	"
	27	8	"
	28	17	"
		85	l/m ²

Juliol i Agost: ni una gota.

Aquest grup de cosidores feien roba de dona al carrer del sol, elles son:

- 1.- BÀRBARA CÀNAVES (GENERA)
- 2.- CATALINA SALOM, E.P.D.
- 3.- MARGALIDA SALOM "MIO", DEL CARRER FORÀ

- 4.- CATALINA "CASTEONA"
- 5.- MARGALIDA SALOM, E.P.D.
- 6.- FRANCISCA "CASTEONA", E.P.D.
- 7.- MARGALIDA SALOM "MIO"
- 8.- ANTONI SALOM "MIO", E.P.D.
- 9.- BERNAT SALOM "MIO", E.P.D.
- 10.- TOMÀS DE S'HORT.

UN CAS EXCEPCIONAL

És lògic, normal i ben natural que una ovella doni de mamar a un menet, una cabra a un cabrit, una cussa a un cusset, etc...

Però surt de lo normal, com podeu veure en aquesta foto, que

una cabra alimenti a un porcellet sense moure's i sense bategar.

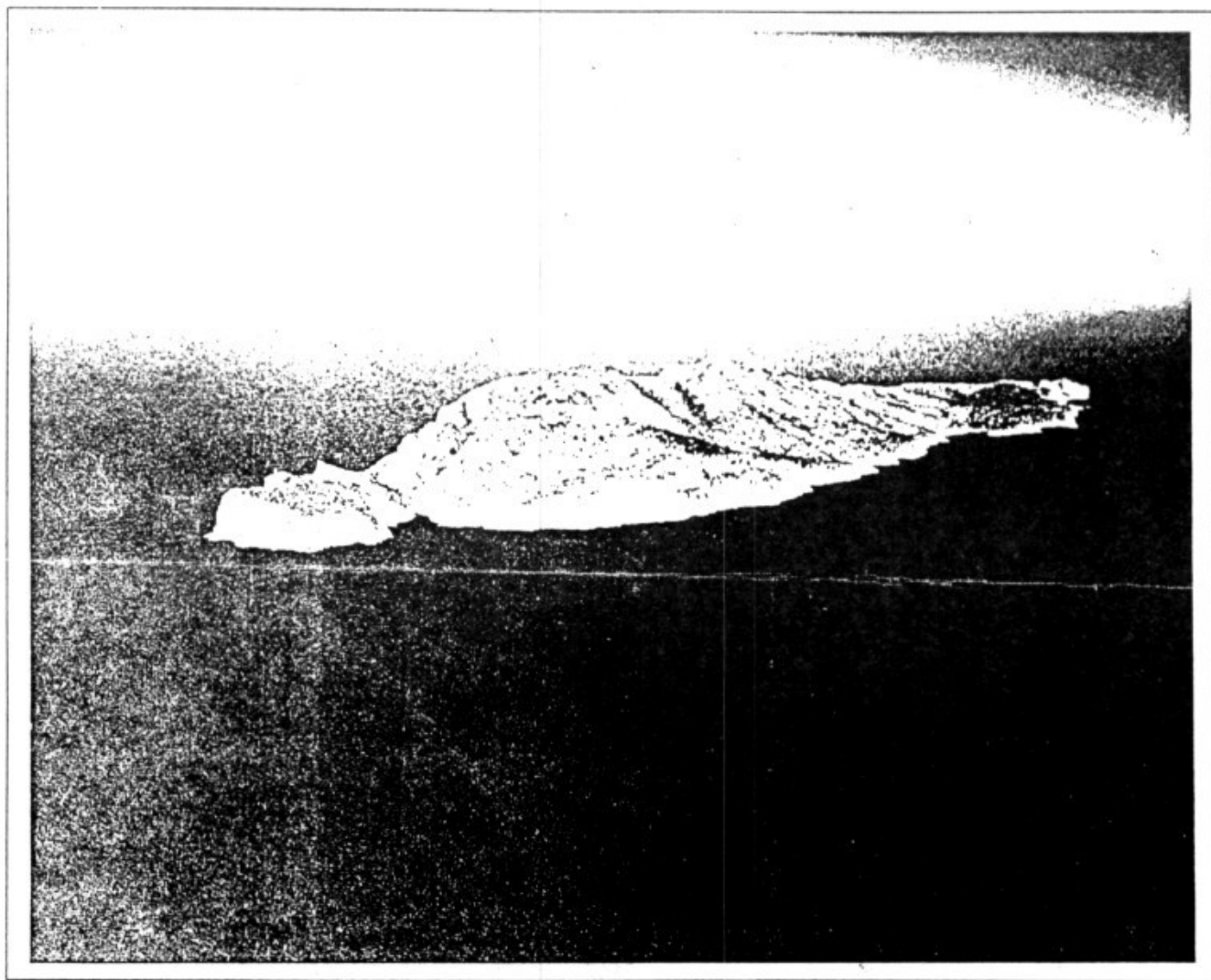
Com a testimoni d'aquesta mamada d'es porcellí, és En Francesc Burbai que és l'amo de sa cabra i d'es porcell.

Cada dia es repeteix aquesta escena quan arriba s'hora d'alimentar es porquet. I per sa cabra i porcellí, una vertadera felicitat.

Joan Ferrer.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ENHORABONA MALLORCA
“ SA DRAGONERA ÉS NOSTRA ”

TEST CULTURAL

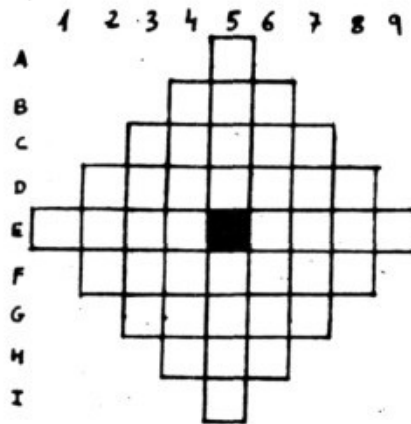
- 1) Qui va escriure la novel·la "La ruta dels Cangurs"?
 - Antoni M. Alcover.
 - Anselm Turmeda.
 - Guillem Frontera.
 - Llorenç Riber.
- 2) A quin poble va néixer el financer Joan March, iniciador de l'imperi econòmic dels March.
 - Sant Joan.
 - Palma.
 - Sta. Margarida.
 - Ariany.
- 3) A quin terme municipal està el monestir "Sa Trapa".
 - Andraitx.
 - Pollença
 - Artà
 - Campos.
- 4) Si parlem de Modigliani, segur que saps que parlem de:
 - Un compositor.
 - Un cantant.
 - Un emperador.
 - Un pintor.
- 5) Quin rei va concedir el títol de Marquesos d'Ariany a la Família Cotoner?
 - Felipe V
 - Jaume I
 - Juan Carlos I
 - Felipe II

LLETRES BARREJADES

F	A	L	L	A	S	D	F	G	T
D	A	E	R	T	Y	U	V	N	K
Y	N	H	C	A	B	N	E	R	T
X	I	O	P	I	U	V	R	D	F
Z	R	Y	Z	X	O	K	D	F	G
J	U	E	C	H	O	P	I	N	J
Y	T	R	T	R	A	Z	O	M	A
Q	B	E	R	L	I	O	Z	X	C
A	E	R	T	Y	U	I	O	P	P
B	R	A	H	M	S	D	F	G	H

Aquesta vegada, pens que us serà un poc més complicat trobar els noms. Es tracta de trobar, enmig d'aquest embolic de lletres, el nom de 10 compositors de música clàssica.

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS.- A) Consonant. B) Petita quantitat. C) Qualitat de fi. D) Una de les tres virtuts teològals. E) Recipient gran fet de vïmens o de canyes que serveix especialment per transportar roba i fruita. Nom propi d'home (Rev.) F) Reduir a làmines. G) Compositor francès. H) Participi de néixer. I) Consonant.

VERTICALS.- 1) Consonant. 2) Hortalissa de la família de les crucíferes. 3) Camp sembrat de faveres. 4) Persona amb tendència patològica a la provocació d'incendis. 5) Reducció familiar d'Antoni. Joan. 6) Roba blanca de cotó, usada principalment per a fer peces de vestit interior. 7) Camí, sèquia o accident orogràfic derivat d'un principal. 8) Tret, descàrrega d'una arma que llança un projectil. 9) Consonant.

20 ASOCIACION DE PENSIONISTAS DE LA TERCERA EDAD DE ARIANY

(Continuación a la página 12 del Nº 163, Marzo-Abril 1988)

Artº. 30.- Son facultades del Presidente:

1) Representar a la Asociación, salvo que delegue en otro miembro de la misma.

2) Convocar las sesiones de la Junta Directiva.

3) Hacer que se fijen el Orden del día de las Sesiones de la Junta Directiva.

4) Presidir y dirigir los debates de la Junta Directiva, siendo su voto decisivo en caso de empate.

5) Autorizar con su firma los documentos de la Asociación, visar y firmar el estado de cuentas.

6) Cualquier otro que le atribuyan los Estatutos.

Artº 31.- Facultades del Vice-Presidente.

Sustituirá con las mismas facultades al Presidente, en caso de ausencia, enfermedad o vacante.

Artº 32.- Funciones del Secretario:

1) Custodiar los libros, documentos y sellos de la Asociación, a excepción de los Libros contables.

2) Tener actualizado el Registro de Socios, dando cuenta a la Junta Directiva y a la Asamblea General de las Altas y Bajas que se produzcan.

3) Redactar y firmar, junto con el Presidente, las actas de las reuniones de la Directiva.

4) Librar Certificaciones de los libros y documentos que custodia con VO BO del Presidente.

5) Cualquier otra función que le atribuyan los Estatutos.

Artº 33.- Funciones del Vice-secretario:

Sustituirá en las mismas funciones Secretario, en caso de ausencia, enfermedad o vacante.

Artº 34.- Funciones del Tesorero:

1) Vigilar y administrar el patrimonio de la Asociación.

2) Ejecutar los pagos ordenados por la Junta Directiva, y asentarlos en libros correspondientes.

3) Recaudar y custodiar los fondos de la Asociación, efectuar los cobros ordenados por la Junta Directiva, y notarlos en los libros correspondientes.

4) Firmar los documentos y recibos de tesorería con el VO BO del Presidente.

5) Cualquier otra que le atribuyan los Estatutos, o lo que le sea encomendado por la Junta Directiva o la Asamblea General.

Artº 35.- Los Vocales tendrán las funciones y facultades que les sean asignadas por la Junta Directiva.

Estos días pasados hemos recibido esta Directiva, una comunicación del Consell Insular de Mallorca del Negociado de Acció Social, comunicándonos que se nos había concedido una subvención de 670.390 ptas., para atender al pago de la instalación Eléctrica del Local y menos de la mitad del mobiliario, así que de momento pondremos en marcha, terminar la instalación eléctrica, antena de Televisión y unas lámparas que faltan y amueblar el Local con lo que nos alcance ya que teníamos para mobiliario presupuestado 852.242 y sólo podremos asignar a muebles 400.000 pesetas.

El día 15 del actual mes de Julio, tuvimos una entrevista con el Ilmo. Sr. Presidente del Consell Insular de Mallorca, Don Juan Verger Pocoví, entrevista concertada por la Farmacéutica Dña. Margarita Roselló Gomila y

Gregorio Obrador Ribot, Concejales de nuestro Consistorio por Alianza Popular, grupo que nos ha apoyado ante el Presidente de dicho Consell, el que nos prometió que en cuanto le sea posible, nos concederá el resto del presupuesto que de momento no le fue posible concedernos.

Las cantidades concedidas, nos queda presentar las facturas correspondientes, para que luego nos transfieran a nuestra Libreta en "La Caixa" una vez que tengamos el dinero amueblar en lo que podamos el Local y preparar la inauguración.

Por parte de esta Directiva, se está gestionando los servicios de un peluquero para caballeros, señalar unos días cada semana con un horario, a fin que los socios por un simple corte de pelo no tengan que desplazarse a otro pueblo.

Una vez inaugurado el Local ya podremos organizar otros servicios que interesen a los asociados.

Ariany, a 20 de Julio de 1988.

Jaime Sansó Caldentey.

Millora
la imatge i el
medi ambient
de Les Illes

Neta.

NETEJE
DE
LES NOSTRES
ILLES

Cámara de Comercio, Industria y Navegación
de Mallorca, Ibiza-Formentera y Cámara de Menorca.

ESGLÉSIA

21

BAPTISMES

Maig
Dia 15.- Gabriel, fill de Joan Torrens i de Bàrbara Ribot.

Juliol
Dia 17.- Catalina, filla de Cristòfol Ramis i Magdalena Martí.
Francisca, filla de Guillem Font i de Joana Maria Castelló.

MATRIMONIS

Març.
Dia 19.- Miquel Febrer Alzamora, amb Maria Lluïsa Galvany Ferrer.

Juny.
Dia 4.- Llorenç Pons Arrom, amb Catalina Bauçà Forteza

Antoni Prats Martorell, amb Bàrbara Martí Mestre.

Juliol.
Dia 18.- Miquel Àngel Julià Lliteras, amb Maria Juncal Luna Narbarte.

DEFUNCIONS

Maig. Dia 23.- Bartomeu Gomila Bassa, casat, de 64 anys d'edat (De Bini-caubell)

Juny. Dia 14.- Margalida Ribot Roca, fadrina, de 87 anys. (Pollo)

Juliol. Dia 21.- Sor Miquela Arrom Mut, religiosa franciscana, a l'edat de 88 anys.

Agost. Dia 2.- Miquel Caldentey Mestre, fadrí, de 70 anys. (Caldentey)

Dia 7.- Margalida Julià Font, viuda, de 79 anys. (Ribes)

Francisca Lliteras Mestre, casada, de 60 anys. (Lliteras)

PRIMERES COMUNIONS

Maig. Dia 29.- Francisca Sansó Capó.

MALLORCA, M'AGRADES

Mallorca ens agrada
neta, ens agrada
verda, pura i natural. Neta a
les platges, als boscos, als
pobles, ciutats i carreteres.
Amb aigües cristal·lines i
sense incendis forestals.
Mallorca ens agrada guapa.
Cuida Mallorca de la mateixa
manera que cuides ca leva.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

LA FAROLA ORELLUDA ²³

- Bon dia Tonina!
 - *Bon dia! Quines noves hi ha?*
 - No et vaig veure per Lluc, que no hi vengueres?

- *Que et penses que som com tu, que estàs tot lo dia sense fer res, fent voltes pel món!*

- Jesús!!, per un dia que me treuen, ja t'esclames!. Bé contem com va anar sa duita de s'escut, tothom en parla.

- *Encara estic amb sos pèls de punta de lo emocionant que va esser. Quan hi pens, encara me cau en ses llàgrimes!*

- Tu també ets de cor fluix i per no res plores. Conta conta. És segur que hi devia haver tota la Cort Celestial, perquè encara que no siguem a temps d'eleccions, això sempre dóna vots!

- *No, tots no hi eren, però només faltava En Gori.*

- Això deu esser perquè a ses pròximes no se deu voler presentar...

- *Sa veritat, és que va esser molt emotiu, haguéssis vist com resplendia aquella església quan vàrem cantar s'himne d'Ariany! També ballaren l'Oferta, i sa missa, va esser d'altar fumet i missa de tres.*

- Don Mateu també hi devia esser per dir sa missa?

- *No, no la va dir ell, però, va alçar s'escut amb so Prior des Monesteri.*

- Tant feixuc és que no bastava un?

- *No, era per fer més festa.*

- Bé, saps per què no hi vaig venir idò? Perquè abans de partir sa camiona me va pegar una mal de ventrada que vaig arrancar en cagarella i tot. Ja me diràs si jo així podia partir!!

- *És que ja mo pareixia a mi que m'havies dit que vendries. I que va esser això, que menjares res estantís?*

- No, perquè sa sangria era ben bona, i es bunyols, eren ben frescs, pensa que ses Burgues se passaren tot lo dia per fer-los.

- *Bunyols!?! I per on me surts tu ara? On és que hi havia bunyols?*

- De bejana! A tu només te mouen ses Cases Santes i ses Coronetes d'Or. Es caçadors, feren sa festa que fan cada any i donaren sangria i bunyols a voler; tan a voler que vaig pegar una panxada i no vaig poder venir.

- *Idò qui tot sol so menja, tot sol s'aufega. Jo no sabia que hi hagués tot aquest trui. Ho duien ben amagat. No degueren penjar molta propaganda!*

- Pot esser, jo no en vaig veure gens. Me'n vaig enterar perquè es meu Nofre és caçador, però ja te dic, per no posar no posaren ni llum a sa plaça.

- *Ho veus, ja mo pareixia, perquè s'horabaixa vaig sortir a fer una volta i no vaig veure ni trui ni paperins. A més, aquests caçadors, no sé perquè fan tanta festa i no els han deixat caçar en tot l'any.*

- I qui els ho ha prohibit?

- *Fieta, no saps res mai. És russos, des de què els va explotar aquella "Sentral nuclea"*

- Es russos!!! I de tan enfora mos donen ordres?

- *I va sortir damunt sa Fulleta i tot. No poguerem menjar tords perquè tenien radioactivitat. No pareix que es teu Nofre sia caçador.*

- No deu esser lo mateix que tenen es "pararrayos" de per aquí, perquè he sentit dir que tenen lo mateix que tu has dit d'es tords.

- *Bona pardalada. Ara només mos faltaria que per estar a cobro de llamps, morfíssim tots com a tords!*

- T'assegur que es barri de l'església va ben enlaire, entre aquests rumors i ses obres d'es Camí de Sa Marquesa...

- *Per cert, que l'han fet uns professionals o uns aficionats? Ja que el feien, s'hi haurien pogut mirar un poc més!!*

- O no t'agrada? Ja ho diu sa gent que ets tan remirada.

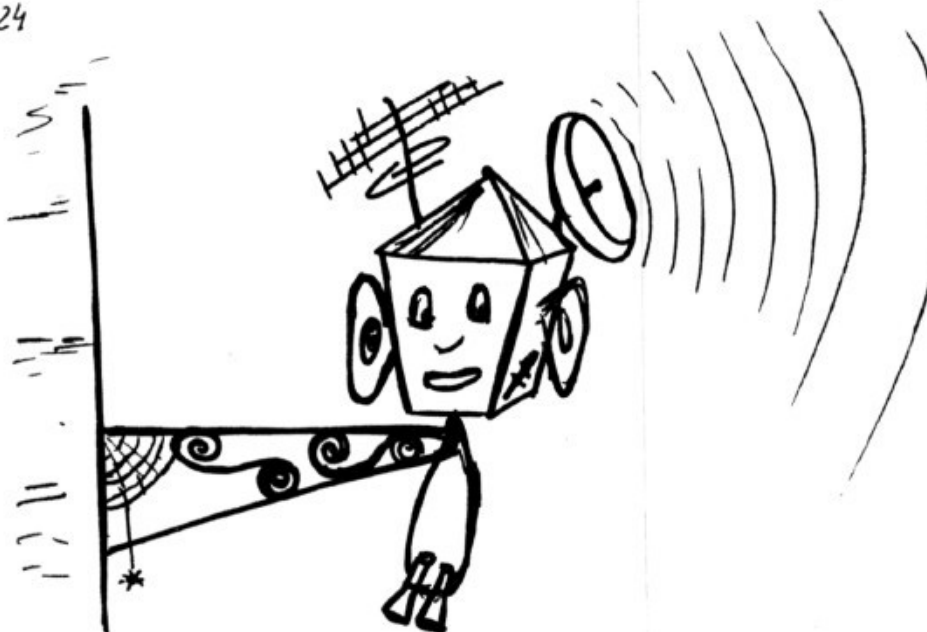
- *Trob que és molt groller. Ses parets estan bé, però vols que et diga, que pareix que no estan acabades; s'escala, pareix que està aferrada, es ciment pareix que el regalaven, per tot n'hi ha, i a ses pedres d'enterra pareix que els hi donaren contades i no els bastaren per acabar d'enrajolar. És una llàstima, perquè hauria pogut esser una cosa preciosa i ha quedat com lo que realment és, un afegit.*

- Jesús quin discurs, tu trobaries ossos en es lleu! Jo trob idò que ja ho val només per haver llevat sa brutor i ses rates. Pensa que a qualcú li han pres es femer i tot.

- *Això no és això; O se fan ses coses ben fetes, o no se fan.*

- Bé, jo tenc bo amb so batle i ja li diré qualque cosa. Què vols que li digui?

- *Idò per començar, que sa paret que vol fer de banc, no hi ha qui s'hi asseguí ja que pareix que no està acabada. Hi ha una costa, que pareix un "tobogan", i amb una paraula... a veure si s'acabat se dóna a gent curiosa. A més, també li pots dir que enlloc de gastar-se es doblers amb això, els hagués pogut gastar amb altres coses més necessàries.*

- Ah!! Això és un regal d'és Consell. Doblers de s' Ajuntament, no n'hi ha posat ni un fins aquí.

- D'és Consell!! Sí que l'estimen!!

- Idò, saps en Toni que està de ben vist per allà d'alt. És es president de sa Mancomunitat i això, sempre ajuda...

- No importa que me facis propaganda, tanmateix no el vaig votar ni el votaré, jo som d'ets altres.

- Bé, bé, bé, deixeu anar...

- Parlem de festes que és més alegre.

- No te vaig veure ballar per sa plaça per sa festa d'és quintos. Oh! quina festada que feren aquests al.lots.

- Al.lots!! al.lots grans i amb mostatxos, i amb so cap obert per embulls, que no vares veure qui va guanyar sa coca, o no ho veres a això?

- Jesús! que ets de malpensada, això és senyal de què en Miquel va comprar billets. Què la volies treure tu? que sé ben cert que no en compres cap de billet, sé ben cert que només en menjares de sa que regalaren, i es teu homo que anava ben alegre amb aquella sangria que feren i que no hi varen plànyer es suc, perque ho hem de dir tot, eh? tu només contes ses esgarrades.

- Bé, bé, xerrem d'una altra festa perquè aquest estiu ja surt a més d'una cada mes. Per sa festa de sa independència

, me creïa que ja no en donarien de coca, feia més de mitja hora que ballaven i encara no havien obert ses finestretes.

- Pareix mentida, com no has de dur greix si només penses en sa menjua i estàs prou alerta amb so sortir a ballar per perdre'n un poc. I llavonces ets sa primera que dius que només ballen els esters.

- Bé ja veig que vas tota rubenta avui, convé deixar anar tot això de ses festes. Què ja has tret es "racó" per ses teulades, perquè es rector no se cansa de dir-ho i ses obres pareix que s'adelanten.

- Sí, jo ja he donat, i parlant d'obres, què no has vist s'adrecera de sa creu de Son Bonany?

- No, i què ja han adreçat? me creïa que no feien res a Ariany, a damunt es diaris va sortir que a Ariany no feien res, però res de res, fins i tot que quasi no feien festes.

- Jesús, que no saps que es diaris només posen mentides? I tu tot ho

creus, jo el compr perquè és barato i almenys tenc paper per encendre es foc i per tenir a s'escusat. Què no ho veres que en feren de festes?

- Sí, no m'ho diguis que en tenc un pitxer de record.

- Un pitxer! que el vares comprar a sa cocavetera?

- Oh Déu meu! ara ja veig que no dugueres cap cossiòl a la Sala.

- A la Sala? i què han de fotre allà cossiòls? tenen una "quensia" que no és gaire cosa, sempre està mustia.

- Punyetes! que no saps que hi va haver una exposició i totes ses que hi dugueren un cossiòl les regalaren un pitxer ben curro.

- Ja devien esser ses quatre enxufades, això no esteia damunt es "programa", ho sé ben cert.

- No pots sofrir res, saps si sortiguessis una mica més, tu no surts ni per anar a comprar a ses botigues, et dic que tens un home ben coriós que et fa totes ses feines.

- No, i he passat una penada enguany de què no se tornàs desbaratar per sa festa, com l'any passat amb ses negres, quina "noche" me va donar!!

- No enguany les feren massa compostes i tot. Es divendres, quina coral! vaig tenir pell de gallina dos dies, entre aquelles veus d'angelets, aquella presentació del senyor rector i aquella potència de sa coral de Sant Miquel, quin deliri!!

- No, i va haver gent que esteia ben fallona, perquè no feien sa vetlada a sa plaça, n'hi ha qualquna que encara en té ses dents ben llargues.

- Sempre ho veuràs no plou mai a gust de tothom, l'any que ve hi direm l'ofici a sa plaça, meam si encara trobaran ossos a n'es lleu.

- I l'ofici, quin ofici més solemnel de cada any és més llarg, no i enguany hi havia qualcú gros, aquell estern que aguantava metxa a n'es cap del banc, no vaig aclarir qui era, però li feren fer molta de feina.

- No va ser tant! pegà una estidorada a sa cinta per inaugurar es camí de sa marquesa i res més, si a n'això li dius feina...?

- Bé, però en diumenge, ben mudat, i jo sé de bona tinta que tan sols no el varen convidar a dinar, i ja me diràs panxa buida i una branca d'alfabague-
ra quina feina podia fer.

- Parlant de feina, jo en tenc un caramull.

- Jo tan sols he tengut temps d'acaramullar-la. Han tocat ses avemaries i he d'anar a cercar ses nines de sa custura.

S'orella de sa farola

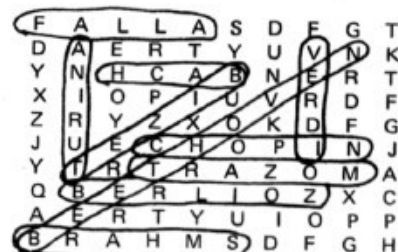

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS

TEST CULTURAL

- 1) Guillem Frontera.
- 2) Sta. Margarida.
- 3) Andraitx.
- 4) Un pintor.
- 5) Felipe V.

LLETRES BARREJADES

LLETRES CREUADES

HORITZONTALS.- A) T. b) Poc. C) Finor. D) Caritat. E) Covo. Omis. F) Laminar. G) Ravel. H) nat. I) N.

VERTICALS.- 1) C. 2) Col. 3) Favar. 4) Piroman. 5) Toni. Ivan. 6) Cottonet. 7) Ramal. 8) Tir. 9) S.